

“ဒီဗီဘီဒီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
**“လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်ဖော်ကားမှုအတွက်
 ဘယ်သူ့မှာ တာဝန်ရှိလဲ”**
 ဖြစ်ပါတယ်။
 မှတ်ချက်ပေးလိုတာ
 အကြံပြုလိုတာ
 မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့
 debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်စော်ကားမှုအတွက် ဘယ်သူမှာ တာဝန်ရှိလဲ” (သာလွန်ဖောင်းထက်)

မြန်မာနိုင်ငံမှာ သက်ငယ်မုဒိမ်းမှု၊ လူသတ်မုဒိမ်းမှု၊ ကလေးငယ် တွေကို မုဒိမ်းကျင့်သတ်ဖြတ်မှုဆိုတဲ့ သတင်းတွေက နားမဆန်အောင် နေ့စဉ်လိုလို မြင်တွေ့ ကြားသိနေရပါတယ်။ မုဒိမ်းမှုသတင်းတွေကြောင့်ပဲ လူထုကြားမှာလည်း မုဒိမ်းမှန်သမျှ သေဒဏ်ချဆိုတဲ့ တောင်းဆိုမှုတွေ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ထွက်ပေါ်လာပါတယ်။ မုဒိမ်းမှုအပေါ်အပင် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်စော်ကားမှုတွေကို ဘယ်လို တားဆီးမလဲ ဘယ်သူမှာ တာဝန်ရှိပါသလဲ။ သက်ဆိုင်ရာမှာ တာဝန်ရှိသလား။ မိဘမှာ တာဝန်ရှိနေတာလား။ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ တာဝန်ရှိလား။ ဘယ်သူက အဓိက တာဝန်အရှိဆုံးပါလဲ။

ပြည်သူကို စိတ်ထိခိုက်စေတဲ့ လူသတ်မုဒိမ်းမှုတွေ

ရန်ကုန်၊ မန္တလေးအပေါ်အပင် နိုင်ငံတစ်ဝန်းမှာ မုဒိမ်းမှုသတင်း တွေ အဆက်မပြတ် ကြားနေရတဲ့အထဲမှာ မတ္တရာက ၂ နှစ် ၅ လအရွယ် သမီးငယ်တစ်ဦး မုဒိမ်းကျင့် အသတ်ခံရတဲ့အမှု၊ ရန်ကုန်မြို့မှာ Taxi ငှား စီးရင်း မုဒိမ်းကျင့်သတ်ဖြတ်ခံလိုက်ရတဲ့ မရွှေရည်ဝင်းအမှုတို့ဟာ လူထုရဲ့ စိတ်နှလုံးကို ထိခိုက်ဝမ်းနည်းမှုတွေ ဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်။ မန္တလေးတိုင်း မတ္တရာမြို့နယ်၊ ဝန်စုကျေးရွာမှာ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့က ၂ နှစ် ၅ လအရွယ် သမီးငယ်လေးကို တရားခံဖြိုးထက်အောင်က မုဒိမ်းကျင့် သတ်ဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီသတ်ဖြတ်မှုကြောင့် မတ္တရာတစ်မြို့နယ်လုံး ပြည် သူတွေ ၂၀၀၀ ကျော် လမ်းမပေါ်ထွက်ပြီး တရားခံကို သေဒဏ်ချမှတ်ပြီး စီရင်ပေးဖို့ တောင်းဆိုသံတွေ ဆန္ဒပြမှုတွေ ဆက်တိုက်ဆိုသလို ဖြစ်ပေါ် ခဲ့ပါတယ်။

အလားတူပါပဲ။ ရန်ကုန်မြို့မှာလည်း ည ၈ နာရီအချိန် Taxi ငှားစီးရင်း အသက် ၂၅ နှစ်အရွယ် FDA ဒုဦးစီးမှူး မရွှေရည်ဝင်းဟာ မုဒိမ်းကျင့် သတ်ဖြတ်ခံလိုက်ရပါတယ်။ တရားခံမျိုးဖော်ဦးကို ရက်ပိုင်းအ တွင်း ရဲတပ်ဖွဲ့က ဖမ်းဆီးလိုက်နိုင်ပေမယ့်လည်း မြို့ကြီးပြကြီးမှာ ဒီလို မုဒိမ်းကျင့်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် အမျိုးသမီးအများစု ကြောက်လန့်သွားကြ သလို မုဒိမ်းမှုတွေကို ထိထိရောက်ရောက် တားဆီးပေးဖို့ တောင်းဆိုမှုတွေ ညံ့လာပါတယ်။ ဆက်တိုက်သလို ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ မုဒိမ်းမှုတွေကြောင့် ပြည် သူလူထုအတွင်းမှာ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် တောင်းဆိုမှုတွေရှိလာ ပြီး မုဒိမ်းကောင်တွေကို သေဒဏ်စီရင်သတ်ပေးဖို့ လှုပ်ရှားမှုတွေလည်း ဆက်တိုက်ဆိုသလို ရှိလာနေပါတယ်။

လိင်အကြမ်းဖက်စော်ကားမှုတွေမှာ မုဒိမ်းမှုက ဦးဆောင်နေ

အမျိုးသမီးတွေကို လိင်အကြမ်းဖက်စော်ကားမှုတွေမှာ အဓိက အားဖြင့် မုဒိမ်းမှုတွေက ဦးဆောင်နေပါတယ်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာ မုဒိမ်းမှုစုစုပေါင်း ၁၁၀၀ ရှိခဲ့ပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှာ ၁၄၀၅ မှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တာမို့ မုဒိမ်းမှုအရေအတွက်က တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် တိုးတက်လာနေတာကို ပြသနေပါတယ်။ မုဒိမ်းမှုတွေထဲမှာ သက်ငယ်မုဒိမ်းမှုတွေက ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာ ၆၇၁ မှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှာ ၈၉၇ မှာ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး အရေအတွက် တိုးပွားနေပါတယ်။ အဲဒီလို မုဒိမ်းမှုတွေမှာ

အချို့အမှုတွေက လူသတ်မုဒိမ်းမှုတွေအဖြစ် ရက်စက်စွာ ပါဝင်နေတာမို့ မြန်မာနိုင်ငံလူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ကလည်း ကြေညာချက်ထုတ်ပြန် ပြီး ထိထိရောက်ရောက် အရေးယူဖို့ တောင်းဆိုထားပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်ထဲမှာ ကလေးသူငယ်များနှင့် အမျိုးသမီးများအါ ဘဝလုံခြုံမှုကို ခြိမ်းခြောက်နေသည့်အပြင် မိဘများ အတွက် စိုးရိမ်သောကရောက်နေရသည့် အခြေအနေများဖြစ်တဲ့အတွက် မုဒိမ်းမှုကျူးလွန်မှုများ၊ အထူးသဖြင့် သက်ငယ်မုဒိမ်းမှု ကျူးလွန်မှုများကို မဖြစ်ပွားစေရေးအတွက် နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများပြု လုပ်ကြဖို့ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အမြန်ဆုံး ဖော်ထုတ်ဖမ်းဆီးနိုင်ရေး ပြည် သူတစ်ရပ်လုံးမှ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြဖို့နဲ့ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို ထိရောက်ပြင်းထန်စွာ ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူတွေကိုတိုက်တွန်းကြောင်း ပါဝင်ပါတယ်။

မုဒိမ်းမှုတွေက ဘယ်နေရာ အများဆုံးဖြစ်လဲ

မုဒိမ်းမှုအဖြစ်ဆုံး တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ် ၅ ခုရှိပြီး ရန်ကုန် တိုင်းက နံပါတ် ၁ နေရာက ဦးဆောင်နေပါတယ်။ ရန်ကုန်တိုင်းမှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း မုဒိမ်းမှုပေါင်း ၂၇၀ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဧရာဝတီတိုင်းမှာ ၂၄၄ မှာ မန္တလေးမှာ ၁၇၄ မှာ ပဲခူးမှာ ၁၂၉ မှာ စစ်ကိုင်းမှာ ၁၄၀ မှာ ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ သက်ငယ်မုဒိမ်းမှုတွေ ဖြစ်ပွားရတဲ့ အကြောင်းအရင်းတွေမှာ သက်ငယ် မိန်းကလေးတွေနဲ့ ကာမဆက်ဆံရင် ထူးခြားတဲ့ ခံစားမှု ရှိ၊ မရှိ စမ်းသပ် လိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပြစ်မှုကျူးလွန်တာတွေရှိသလို ဖခင်က သမီးအရင်း ကို အရက်မူး၊ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲပြီး ကျူးလွန်တာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ကလေးငယ်တွေမှာ ပင်ကို အင်အားနည်းပါးမှုကို အခွင့်ကောင်းယူ လိင်မှု ကိစ္စရပ်ကျူးလွန်ဖို့ လွယ်ကူတာမို့ ပစ်မှတ်ထားခံနေရတဲ့ သားကောင်တွေ မှာ ကလေးငယ်တွေက ထိပ်ဆုံးက ပါဝင်နေပါတယ်။ မုဒိမ်းမှု ဖြစ်ပွားခြင်း ရဲ့ အခြားအကြောင်းအရင်းတွေမှာ လိင်မှုဆိုင်ရာ ရုပ်ရှင်၊ ဇာတ်လမ်းတွေ ပါဝင်သလို လူမှုပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ တရားဥပဒေဗဟုသုတ အသိအမြင်နည်း ပါးခြင်းတွေလည်း ပါဝင်ပါတယ်။

အငြင်းပွားဖွယ် ဝတ်စားဆင်ယင်မှု

ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်ထဲမှာတော့ မုဒိမ်းမှု တွေ မဖြစ်ပွားဖို့ မိန်းကလေးများ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုကို ဆရာသမားများ၊ လူကြီးမိဘနှင့် မိမိယာများက ပိုင်းဝန်း တည့်မတ်ပေးရမယ်လို့ ဖော်ပြထား ပြီး အဲဒီ ဖော်ပြချက်တွေအပေါ်မှာ အငြင်းပွားမှုတွေလည်း အကြီးအကျယ် ပေါ်ပေါက်နေပါတယ်။ လူ့အခွင့်အရေးအရ အမျိုးသမီးတွေအနေနဲ့ မိမိ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုကို ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်ရှိပြီး ပြစ်မှုကျူးလွန်နိုင်တဲ့သူတွေကို သတိထားဖို့ သတိမပေးဘဲ ခံရတဲ့ အမျိုးသမီးတွေကို အပြစ်တင်သလို ဖြစ်နေတယ်ဆိုပြီး အငြင်းပွားဖွယ်တွေ ဖြစ်ပေါ်နေတာပါ။ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အချက် ၈ ချက်ပါ မုဒိမ်းမှုများ မဖြစ်ပွားစေရေး နှိုးဆော်စာ မှာ အဓိကအားဖြင့် အမျိုးသားတွေကို မုဒိမ်းမှုမကျူးလွန်ဖို့ နှိုးဆော်တာ မျိုးမရှိဘဲ အမျိုးသမီးတွေကိုပဲ အနေအထိုင်ဆင်ခြင်ဖို့ သတိပေးနေတာ ဟာလည်း တရားမူတတ် သတိပေးတိုက်တွန်းချက် မဟုတ်ဘူးလို့ အမျိုး သမီးအဖွဲ့တွေက ဆိုပါတယ်။

ဘယ်သူမှာ တာဝန်ရှိလဲ

မုဒိမ်းမှုတွေ မဖြစ်ပွားစေရေးနဲ့ မုဒိမ်းမှုကို ကျူးလွန်သူတွေ မကျူးလွန်ရအောင် အဓိကအရေးကြီးဆုံးက ထိရောက်သော ပြစ်ဒဏ် ခတ်ရေးနဲ့ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးပါပဲ။ မုဒိမ်းမှုကျူးလွန်သူတွေကို ထိထိ ရောက်ရောက် အပြစ်မပေးနိုင်တဲ့အခါ ကြောက်လန့်မှုမရှိဘဲ ကျူးလွန်သူ တွေ ဒုန့်ဒေး ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ သုံးသပ်သူတွေလည်း ရှိပါ တယ်။ မုဒိမ်းမှုတွေကို စံနမူနာပြု သေဒဏ်ချမှတ်စီရင်မယ်ဆိုရင် ကျူးလွန် သူတွေနဲ့ ကျူးလွန်မယ့်သူတွေ မဝံ့မရဲနဲ့ ပြစ်မှုတွေ ကျဆင်းနိုင်တယ်လို့ သုံးသပ်မှုတွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ မုဒိမ်းမှုတွေကို ကာကွယ်တားဆီးဖို့က ထိရောက်သော ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရေးဖြစ်ပြီး မုဒိမ်းမှုမှန်သမျှ သေဒဏ်ချမှတ် နိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပဲလို့ ဆိုကြပါတယ်။ မုဒိမ်းမှု ကျူးလွန်သူတွေကို သေဒဏ် ချမှတ်နိုင်ရေးအတွက် အဓိက တာဝန်အရှိဆုံးက တရားရေး မဏ္ဍိုင်ဖြစ်သလို ဥပဒေပြုရေးမဏ္ဍိုင်ကလည်း မုဒိမ်းမှုတွေကို ကာကွယ် တားဆီး ထိထိရောက်ရောက် အရေးယူမယ့် ဥပဒေတွေထပ်ပြီး တင်ပြ ရေးဆွဲထုတ်ပြန်ဖို့လည်းလိုနေပါတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်ဘက်ကလည်း မုဒိမ်းမှုတွေကို သေဒဏ် တရားရုံးက အပြစ်ပေးလိုက်ရင် အမှန်တကယ် စီရင် သတ်ဖြတ်ဖို့ကလည်း လိုအပ်နေပါတယ်။ ဒါမှလည်း လွတ်ငြိမ်းချမ်း ချမ်းသာခွင့်နဲ့ မုဒိမ်းကောင်တွေ ထပ်မံလွတ်လာမှာကို ကြိုတင်ကာကွယ် တားဆီးနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သေဒဏ်အပြစ်ပေးမှသာ

မုဒိမ်းမှု ကာကွယ်တားဆီးရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးအဖွဲ့တွေက မုဒိမ်းမှုမှန်သမျှ သေဒဏ်ပေးဖို့ တောင်းဆိုမှုတွေ လုပ်ဆောင်နေပါတယ်။ လူသတ်မုဒိမ်းမှု ကျူးလွန်သူတွေကို တရားရုံးက သေဒဏ်အပြစ်ပေးပေး မယ့်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးက လက်တွေ့သတ်ဖြတ်ခြင်း မရှိပါဘူး။ အဲဒီလို မုဒိမ်းမှုတွေကို ပြုတ်ပြတ်သားသား အရေးမယူတာ၊ အမျိုးသမီးတွေဘက် ကလည်း အရှက်နဲ့ သိက္ခာကို ငဲ့ညှာပြီး မပြောဘဲ မတိုင်ဘဲ နေကြတာတွေ က မုဒိမ်းမှုတွေ ပိုဖြစ်လာဖို့ အားပေးသလိုပါပဲ။ မုဒိမ်းမှုတွေကို သေဒဏ် အပြစ်ပေးသည့်တိုင် လက်တွေ့မသတ်တာမို့ သေဒဏ်စီရင်ပေးဖို့ အထူး လိုအပ်နေတာက အသေအချာပါပဲ။